

EUROPEJSKA RADA DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO

ZALECENIE EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO

z dnia 30 marca 2022 r.

zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej

(ERRS/2022/3)

(2022/C 206/02)

RADA GENERALNA EUROPEJSKIEJ RADY DS. RYZYKA SYSTEMOWEGO,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽¹⁾, w szczególności załącznik IX,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1092/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie unijnego nadzoru makroostrożnościowego nad systemem finansowym i ustanowienia Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽²⁾, w szczególności art. 3 oraz art. 16–18,

uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE ⁽³⁾, w szczególności tytuł VII rozdział 4 sekcja II,

uwzględniając decyzję Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2011/1 z dnia 20 stycznia 2011 r. ustanawiającą regulamin Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ⁽⁴⁾, w szczególności art. 18–20,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W celu zapewnienia skutecznych i spójnych krajowych środków polityki makroostrożnościowej istotne jest uzupełnienie uznawania wymaganego na podstawie prawa Unii dobrowolną wzajemnością.
- (2) Zasady dotyczące dobrowolnej wzajemności w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej określone w zaleceniu Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego (ERRS) ERRS/2015/2 ⁽⁵⁾ mają zapewniać, aby wszelkie środki polityki makroostrożnościowej oparte na ekspozycji aktywowane w jednym państwie członkowskim były odwzajemniane w pozostałych państwach członkowskich.

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994 r., s. 3.

⁽²⁾ Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 176 z 27.06.2013, s. 338.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 58 z 24.2.2011, s. 4.

⁽⁵⁾ Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2015/2 z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 97 z 12.3.2016, s. 9).

- (3) W dniu 11 stycznia 2022 r. Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique (NBB/BNB), działający jako wyznaczony organ do celów art. 133 ust. 12 dyrektywy 2013/36/UE, powiadomił ERRS o zamiarze ustanowienia wskaźnika bufora ryzyka systemowego zgodnie z art. 133 ust. 9 tej dyrektywy w celu zapobiegania ryzyku makroostrożnościowemu lub systemowemu wynikającemu z opartych na ratingach wewnętrznych (IRB) ekspozycji zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie zlokalizowane jest w Belgii, oraz w celu ograniczania tych ryzyk. Planowany bufor ryzyka systemowego będzie miał zastosowanie do krajowych instytucji kredytowych i jednostek zależnych, których jednostka dominująca ma siedzibę w innym państwie członkowskim.
- (4) Środek ten wchodzi w życie w dniu 1 maja 2022 r. i zastępuje dotychczasowy bardziej rygorystyczny środek krajowy przyjęty na podstawie art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (iv) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽⁶⁾, składający się z narzutu dotyczącego ważenia ryzykiem i mnożnika w odniesieniu do ekspozycji detalicznych zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi zlokalizowanymi w Belgii i stosowany do wszystkich krajowych instytucji kredytowych stosujących metodę IRB. Okres stosowania istniejącego bardziej rygorystycznego środka krajowego upływa w dniu 30 kwietnia 2022 r.
- (5) W dniu 11 stycznia 2022 r. NBB/BNB przedłożył ERRS wniosek o zapewnienie wzajemności w odniesieniu do bufora ryzyka systemowego na podstawie art. 134 ust. 5 dyrektywy 2013/36/UE.
- (6) W odpowiedzi na wniosek NBB/BNB o zapewnienie wzajemności przez pozostałe państwa członkowskie oraz w celu zapobieżenia wystąpieniu negatywnych skutków transgranicznych w postaci przenoszenia działalności i arbitrażu regulacyjnego, które mogłyby wynikać z wdrożenia środka polityki makroostrożnościowej, który będzie miał zastosowanie w Belgii, Rada Generalna ERRS podjęła decyzję o umieszczeniu również tego środka na liście środków polityki makroostrożnościowej, w odniesieniu do których zaleca się zapewnienie wzajemności zgodnie z zaleceniem ERRS/2015/2.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić zalecenie ERRS/2015/2,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Zmiany

W zaleceniu ERRS/2015/2 wprowadza się następujące zmiany:

1. W sekcji 1 zalecenie C(1) otrzymuje brzmienie:

„1. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniały wzajemność w odniesieniu do środków polityki makroostrożnościowej przyjętych przez inne odpowiednie organy, co do których ERRS zaleca wzajemność. Zaleca się odwzajemnienie następujących środków, wymienionych w załączniku:

Belgia:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 9 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczonych nieruchomości mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii;

Francja:

- zmniejszenie limitu dotyczącego dużych ekspozycji przewidzianego w art. 395 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 mającego zastosowanie do ekspozycji wobec dużych przedsiębiorstw niefinansowych o wysokim poziomie zadłużenia, mających siedzibę we Francji, do 5 % kapitału podstawowego Tier I, stosowanego zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do globalnych instytucji o znaczeniu systemowym i innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej;

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Litwa:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego wynoszący 2 % dla wszystkich ekspozycji detalicznych wobec osób fizycznych zamieszkałych w Republice Litewskiej, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi.

Luksemburg:

- prawnie wiążące limity pokrycia należności zabezpieczeniem (limity LTV) dla nowych kredytów hipotecznych na nieruchomości mieszkalne znajdujące się w Luksemburgu, z różnymi limitami LTV mającymi zastosowanie do różnych kategorii kredytobiorców:
 - a) limit LTV w wysokości 100 % dla kredytobiorców po raz pierwszy kupujących nieruchomości mieszkalne, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania;
 - b) limit LTV w wysokości 90 % dla pozostałych kredytobiorców, tj. kredytobiorców kupujących nieruchomości mieszkalne nie po raz pierwszy, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania. Limit ten jest wdrażany w sposób proporcjonalny poprzez wyłączenie ilościowe. W szczególności kredytodawcy mogą emitować 15 % portfela nowych kredytów hipotecznych udzielonych tym kredytobiorcom z LTV powyżej 90 %, ale poniżej maksymalnego LTV wynoszącego 100 %;
 - c) limit LTV w wysokości 80 % dla pozostałych kredytów hipotecznych (w tym w segmencie zakupu na wynajem).

Holandia:

- minimalna średnia waga ryzyka stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 wobec instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia wydanego w Holandii stosujących metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych w odniesieniu do ich portfeli ekspozycji wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Holandii. Dla każdej poszczególniej pozycji ekspozycji objętej zakresem środka przypisuje się wagę ryzyka równą 12 % części kredytu, która nie przekracza 55 % wartości rynkowej nieruchomości służącej zabezpieczeniu kredytu, a pozostałej części kredytu przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 45 %. Minimalna średnia waga ryzyka portfela to ważona ekspozycją średnia wag ryzyka poszczególnych kredytów.

Norwegia:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 4,5 % dla ekspozycji w Norwegii, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE mającej zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 1 stycznia 2020 r. zgodnie z warunkami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (*) (zwanego dalej »Porozumieniem EOG«) (zwanego dalej »dyrektywą CRD mającą zastosowanie do Norwegii 1 stycznia 2020 r.«) do wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii;
- wartość minimalna średniej wagi ryzyka w wysokości 20 % dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 mającego zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 1 stycznia 2020 r. zgodnie z warunkami Porozumienia EOG (zwanego dalej »rozporządzeniem CRR mającym zastosowanie w Norwegii 1 stycznia 2020 r.«) w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę ratingów wewnętrznych (IRB) do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- wartość minimalna średniej wagi ryzyka w wysokości 35 % dla ekspozycji z tytułu nieruchomości komercyjnych w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie w Norwegii 1 stycznia 2020 r. w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

Szwecja:

- właściwa dla instytucji kredytowych wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowana do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Belgii i stosujących metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.”

(*) Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.

Sporządzono we Frankfurcie nad Menem dnia 30 marca 2022 r.

W imieniu Rady Generalnej ERRS
Francesco MAZZAFERRO
Szef Sekretariatu ERRS

ZAŁĄCZNIK

Załącznik do zalecenia ERRS/2015/2 otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK

Belgia**Wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 9 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych według metody IRB zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii;****I. Opis środka**

1. Belgijski środek, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 9 % na ekspozycje detaliczne według metody IRB wobec osób fizycznych, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi, w przypadku których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).

II. Wzajemność

2. Właściwym organom zaleca się odwzajemnienie środka belgijskiego poprzez zastosowanie go do ekspozycji detalicznych według metody IRB wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi, w odniesieniu do których zabezpieczenie znajduje się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania). Alternatywnie środek ten można odwzajemnić, stosując następujący zakres w sprawozdawczości COREP: Ekspozycje detaliczne wobec osób fizycznych według metody IRB, zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi znajdującymi się w Belgii (zarówno ekspozycje, których nie dotyczy niewykonanie zobowiązania, jak i ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania).
3. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

4. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą być zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, o ile ich odnośne ekspozycje sektorowe nie przekraczają 2 mld EUR. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.
5. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 2 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progów istotności.

Francja**Zmniejszenie limitu dotyczącego dużych ekspozycji przewidzianego w art. 395 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 mającego zastosowanie do ekspozycji wobec dużych przedsiębiorstw niefinansowych o wysokim poziomie zadłużenia, mających siedzibę we Francji, do 5 % kapitału podstawowego Tier I, stosowanego zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do globalnych instytucji o znaczeniu systemowym i innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej.****I. Opis środka**

1. Środek stosowany przez Francję na podstawie art. 458 ust. 2 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i nałożony na globalne instytucje o znaczeniu systemowym i inne instytucje o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej (nie na poziomie subsolidowanego) polega na zmniejszeniu limitu dotyczącego dużych ekspozycji do 5 % ich kapitału podstawowego Tier I w odniesieniu do ekspozycji wobec dużych przedsiębiorstw niefinansowych o wysokim poziomie zadłużenia mających siedzibę we Francji.

2. Przez przedsiębiorstwo niefinansowe rozumie się osobę fizyczną lub osobę prawną prawa prywatnego z siedzibą we Francji, która na szczeblu indywidualnym oraz na najwyższym szczeblu konsolidacji należy do sektora przedsiębiorstw niefinansowych w rozumieniu pkt 2.45 załącznika A do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 (*).
3. Środek ten stosuje się do ekspozycji wobec przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji oraz do ekspozycji wobec grup powiązanych przedsiębiorstw niefinansowych w następujący sposób:
 - a) w przypadku przedsiębiorstw niefinansowych, które są częścią grupy powiązanych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę na najwyższym szczeblu konsolidacji we Francji, środek ten odnosi się do sumy ekspozycji netto wobec grupy i wszystkich podmiotów z nią powiązanych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 39 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
 - b) w przypadku przedsiębiorstw niefinansowych, które są częścią grupy powiązanych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę na najwyższym poziomie konsolidacji poza Francją, środek ten odnosi się do sumy:
 - (i) ekspozycji wobec przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji;
 - (ii) ekspozycji wobec podmiotów we Francji lub za granicą, nad którymi przedsiębiorstwa, o których mowa w pkt (i), sprawują bezpośrednią lub pośrednią kontrolę w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 39 rozporządzenia (UE) nr 575/2013; oraz
 - (iii) ekspozycji wobec podmiotów we Francji lub za granicą, które są ekonomicznie zależne od przedsiębiorstw niefinansowych, o których mowa w pkt (i), w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 39 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Środek ten nie ma zatem zastosowania wobec przedsiębiorstw niefinansowych, które nie mają siedziby we Francji i które nie są spółkami zależnymi ani podmiotami ekonomicznie zależnymi od przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji, ani też nie są bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez takie przedsiębiorstwa.

Zgodnie z art. 395 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 środek ten ma zastosowanie po uwzględnieniu skutków technik ograniczania ryzyka kredytowego i wyłączeń na podstawie z art. 399–403 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

4. Globalna instytucja o znaczeniu systemowym lub inna instytucja o znaczeniu systemowym musi uznawać przedsiębiorstwo niefinansowe mające siedzibę we Francji za duże, jeżeli wartość jej pierwotnej ekspozycji wobec danego przedsiębiorstwa lub wobec grupy powiązanych przedsiębiorstw niefinansowych w rozumieniu pkt 3 jest równa 300 mln EUR lub przewyższa tę kwotę. Wartość pierwotnej ekspozycji oblicza się zgodnie z art. 389 i 390 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 przed uwzględnieniem skutków technik ograniczania ryzyka kredytowego i wyłączeń określonych w art. 399–403 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, zgodnie z informacjami przekazanymi na podstawie art. 9 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 680/2014 (**).
5. Uważa się, że przedsiębiorstwo niefinansowe charakteryzuje się wysokim poziomem zadłużenia, jeśli jego wskaźnik dźwigni finansowej jest wyższy niż 100 %, a wskaźnik pokrycia kosztów finansowych jest niższy niż trzy, przy obliczeniach na najwyższym szczeblu konsolidacji grupowej dokonanych w następujący sposób:
 - (a) wskaźnik dźwigni finansowej stanowi stosunek zadłużenia ogółem po potrąceniu środków pieniężnych do kapitału własnego; a
 - (b) wskaźnik pokrycia kosztów finansowych stanowi stosunek pomiędzy, z jednej strony, wartością dodaną powiększoną o dotacje operacyjne, przy potrąceniu: (i) kosztów wynagrodzeń; (ii) podatków i ceł operacyjnych; (iii) innych zwykłych kosztów operacyjnych netto z wyłączeniem odsetek netto i podobnych kosztów; oraz (iv) amortyzacji a, z drugiej strony, odsetkami i podobnymi kosztami.

Wskaźniki te oblicza się na podstawie zagregowanych danych księgowych określonych zgodnie z obowiązującymi standardami, wykazanych w sprawozdaniach finansowych danego przedsiębiorstwa niefinansowego, w stosownych przypadkach poświadczonych przez biegłego rewidenta.

II. Wzajemność

6. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły wzajemność środka stosowanego przez Francję poprzez zastosowanie go w stosunku do działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym poziomie konsolidacji w obrębie bankowej konsolidacji ostrożnościowej w jurysdykcji.
7. W przypadku gdy ten sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji zgodnie z zaleceniem C(2) zaleca się, aby odpowiednie organy, po konsultacji z ERRS, zastosowały środek polityki makroostrożnościowej dostępny w ich jurysdykcji o najbardziej zbliżonym skutku w stosunku do środka, o którym mowa powyżej, co do którego zaleca się wzajemność. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż sześć miesięcy po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

8. Uzupełnieniem tego środka jest łączny próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek, na który składają się:
 - (a) próg 2 mld EUR dla całkowitej pierwotnej wartości ekspozycji działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej wobec francuskiego sektora przedsiębiorstw niefinansowych;
 - (b) próg 300 mln EUR mający zastosowanie do działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym będący równy progowi, o którym mowa w lit. a) lub od niego wyższy, dla:
 - (i) pojedynczej pierwotnej ekspozycji wobec przedsiębiorstwa niefinansowego mającego siedzibę we Francji;
 - (ii) sumy pierwotnych ekspozycji wobec grupy powiązanych przedsiębiorstw niefinansowych, których siedziba na najwyższym szczeblu konsolidacji znajduje się we Francji, obliczonej zgodnie z pkt 3 lit. a);
 - (iii) sumy pierwotnych ekspozycji wobec przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji, które wchodzi w skład grupy powiązanych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę na najwyższym szczeblu konsolidacji poza Francją, zgodnie z danymi przekazywanymi na wzorach C 28.00 i C 29.00 załącznika VIII do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 680/2014;
 - (c) próg 5 % kapitału podstawowego Tier I globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji dla ekspozycji określonych w lit. b) po uwzględnieniu skutków technik ograniczania ryzyka kredytowego i wyłączeń zgodnie z art. 399–403 rozporządzenia (UE) nr 575/2013.

Progi, o których mowa w lit. b) i c), stosuje się niezależnie od tego, czy dany podmiot lub przedsiębiorstwo niefinansowe charakteryzuje się wysokim poziomem zadłużenia, czy nie.

Wartość pierwotnej ekspozycji, o której mowa w lit. a) i b), oblicza się zgodnie z art. 389 i 390 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 przed uwzględnieniem skutków technik ograniczania ryzyka kredytowego i wyłączeń określonych w art. 399–403 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, o których informacje przekazuje się zgodnie z art. 9 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 680/2014.

9. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 odpowiednie organy danego państwa członkowskiego mogą zwolnić z obowiązku stosowania określonego środka działające na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalne instytucje o znaczeniu systemowym oraz inne instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej, które nie przekraczają łącznego progu istotności, o którym mowa w pkt 8. Stosując próg istotności, odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym wobec francuskiego sektora przedsiębiorstw niefinansowych, jak również koncentrację ekspozycji działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym wobec dużych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji, a także zaleca się stosowanie przez nie środka stosowanego przez Francję w stosunku do działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej, które uprzednio zwolniono z obowiązku stosowania tego środka, w przypadku przekroczenia przez nie łącznego progu istotności, o którym mowa w pkt 8. Zachęca się również odpowiednie organy do sygnalizowania innym uczestnikom rynku w ich jurysdykcji ryzyka systemowego związanego ze zwiększoną dźwignią finansową dużych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji.

10. W przypadku braku globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej, które uzyskały zezwolenie na prowadzenie działalności w danych państwach członkowskich i których wartość ekspozycji wobec francuskiego sektora przedsiębiorstw niefinansowych przekracza próg istotności, o którym mowa w pkt 8, odpowiednie organy zainteresowanych państw członkowskich mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środka stosowanego przez Francję. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym wobec francuskiego sektora przedsiębiorstw niefinansowych, jak również koncentrację ekspozycji działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim globalnych instytucji o znaczeniu systemowym oraz innych instytucji o znaczeniu systemowym wobec dużych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji, a także zaleca się odwzajemnienie przez nie środka stosowanego przez Francję w przypadku przekroczenia przez globalną instytucję o znaczeniu systemowym lub inną instytucję o znaczeniu systemowym na najwyższym szczeblu konsolidacji w ramach bankowej konsolidacji ostrożnościowej łącznego progu istotności, o którym mowa w pkt 8. Zachęca się również odpowiednie organy do sygnalizowania innym uczestnikom rynku w ich jurysdykcji ryzyka systemowego związanego ze zwiększoną dźwignią finansową dużych przedsiębiorstw niefinansowych mających siedzibę we Francji.
11. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 łączny próg istotności, o którym mowa w pkt 8, stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

Litwa:

Wskaźnik bufora ryzyka systemowego wynoszący 2 % dla wszystkich ekspozycji detalicznych wobec osób fizycznych zamieszkałych w Republice Litewskiej, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi.

I. Opis środka

1. Litewski środek, zastosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE, nakłada wskaźnik bufora ryzyka systemowego na poziomie 2 % w odniesieniu do wszystkich ekspozycji detalicznych wobec osób fizycznych na Litwie, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi.

II. Wzajemność

2. Zaleca się, aby odpowiednie organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do środka wprowadzonego na Litwie poprzez zastosowanie go do zlokalizowanych na Litwie oddziałów banków działających na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie oraz bezpośrednich ekspozycji transgranicznych wobec osób fizycznych na Litwie, które są zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi. Znaczna część całkowitej liczby pozycji dotyczących kredytów hipotecznych jest utrzymywana przez oddziały banków zagranicznych działające na Litwie, dlatego zapewnienie wzajemności w odniesieniu do tego środka przez inne państwa członkowskie byłoby pomocne we wspieraniu równych warunków działania i zapewnieniu, aby wszyscy istotni uczestnicy rynku uwzględniali zwiększone ryzyko związane z nieruchomościami mieszkalnymi na Litwie i zwiększyli swoją odporność.
3. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

4. Uzpełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą zostać zwolnione z wymogu bufora ryzyka systemowego, jeżeli ich odpowiednie ekspozycje sektorowe nie przekraczają 50 mln EUR, co stanowi około 0,5 % odpowiednich ekspozycji całego sektora instytucji kredytowych na Litwie. W związku z tym wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia progu właściwego dla instytucji.
5. Uzasadnienie takiego progu:
 - a. Konieczne jest ograniczenie potencjalnego ryzyka fragmentacji prawa, ponieważ ten sam próg istotności będzie miał również zastosowanie do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia wydanego na Litwie;
 - b. Zastosowanie takiego progu istotności pomogłoby zapewnić równe warunki działania w tym sensie, że instytucje o podobnej wielkości podlegają wymogowi bufora ryzyka systemowego;

- c. Próg ten ma znaczenie dla stabilności finansowej, ponieważ dalszy rozwój ryzyka związanego z nieruchomościami mieszkalnymi będzie zależał głównie od działań na rynku mieszkaniowym, które częściowo zależą od wartości nowych kredytów udzielonych na zakup nieruchomości mieszkalnych. W związku z tym próg ten powinien mieć zastosowanie do uczestników rynku działających na tym rynku, nawet jeśli ich portfele kredytów hipotecznych nie są tak duże jak portfele największych podmiotów udzielających kredytów.
6. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 50 mln EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

Luksemburg:

Prawnie wiążące limity pokrycia należności zabezpieczeniem (limity LTV) dla nowych kredytów hipotecznych na nieruchomości mieszkalne znajdujące się w Luksemburgu, z różnymi limitami LTV mającymi zastosowanie do różnych kategorii kredytobiorców:

- a) **limit LTV w wysokości 100 % dla kredytobiorców po raz pierwszy kupujących nieruchomości mieszkalne, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania;**
- b) **limit LTV w wysokości 90 % dla pozostałych kredytobiorców, tj. kredytobiorców kupujących nieruchomości mieszkalne nie po raz pierwszy, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania. Limit ten jest wdrażany w sposób proporcjonalny poprzez wyłączenie ilościowe. W szczególności kredytodawcy mogą emitować 15 % portfela nowych kredytów hipotecznych udzielonych tym kredytobiorcom z LTV powyżej 90 %, ale poniżej maksymalnego LTV wynoszącego 100 %;**
- c) **limit LTV w wysokości 80 % dla pozostałych kredytów hipotecznych (w tym w segmencie zakupu na wynajem).**

I. Opis środka

1. Władze luksemburskie uruchomiły prawnie wiążące limity LTV dla nowych kredytów hipotecznych na nieruchomości mieszkalne położone w Luksemburgu. Zgodnie z zaleceniem *Comité du Risque Systémique* (komitetu ds. ryzyka systemowego) (***) *Commission de Surveillance du Secteur Financier* (komisja nadzoru nad sektorem finansowym) (****) działająca w porozumieniu z Banque centrale du Luxembourg uruchomiła limity LTV, które różnią się dla każdej z trzech kategorii kredytobiorców. Limity LTV dla każdej z trzech kategorii są następujące:
 - (a) limit LTV w wysokości 100 % dla kredytobiorców po raz pierwszy kupujących nieruchomości mieszkalne, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania;
 - (b) limit LTV w wysokości 90 % dla pozostałych kredytobiorców, tj. kredytobiorców kupujących nieruchomości mieszkalne nie po raz pierwszy, dla których nabywana nieruchomość stanowi główne miejsce zamieszkania. Limit ten jest wdrażany w sposób proporcjonalny poprzez wyłączenie ilościowe. W szczególności kredytodawcy mogą emitować 15 % portfela nowych kredytów hipotecznych udzielonych tym kredytobiorcom z LTV powyżej 90 %, ale poniżej maksymalnego LTV wynoszącego 100 %;
 - (c) limit LTV w wysokości 80 % dla pozostałych kredytów hipotecznych (w tym w segmencie zakupu na wynajem).
2. LTV to stosunek sumy wszystkich kredytów lub transz kredytów zabezpieczonych przez kredytobiorcę nieruchomością mieszkalną w momencie udzielenia kredytu do wartości tej nieruchomości w tym samym czasie.
3. Limity LTV stosuje się niezależnie od rodzaju własności (np. pełna własność, prawo użytkowania, prawo własności do rzeczy obciążonej służebnością użytkowania).
4. Środek ten ma zastosowanie do każdego prywatnego kredytobiorcy zaciągającego kredyt hipoteczny na zakup nieruchomości mieszkalnej w Luksemburgu do celów niekomercyjnych. Środek ma również zastosowanie, jeżeli w celu zrealizowania tej transakcji kredytobiorca korzysta ze struktury prawnej takiej jak przedsiębiorstwo inwestycyjne inwestujące w nieruchomości, a także w przypadku wspólnych wniosków. »Nieruchomości mieszkalne« obejmują grunty budowlane, niezależnie od tego, czy roboty budowlane są wykonywane bezpośrednio po nabyciu, czy też w latach następnych. Środek ma również zastosowanie w przypadku udzielenia kredytu na zakup nieruchomości z długoterminową umową dzierżawy. Nieruchomość może być przeznaczona do zamieszkania przez właściciela lub na wynajem.

II. Wzajemność

5. Państwom członkowskim, których instytucje kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe i podmioty zajmujące się zawodowo udzielaniem kredytów (kredytodawcy hipoteczni) mają istotne ekspozycje kredytowe w Luksemburgu z tytułu bezpośrednich kredytów transgranicznych, zaleca się zapewnienie wzajemności w odniesieniu do środka luksemburskiego w ich jurysdykcji. Jeżeli ten sam środek nie jest dostępny w ich jurysdykcji w odniesieniu do wszystkich istotnych ekspozycji transgranicznych, odpowiednie organy powinny zastosować dostępne środki o skutku najbardziej równoważnym do aktywowanego środka polityki makroostrożnościowej.

6. Państwa członkowskie powinny powiadomić ERRS, że odwzajemniły środek wprowadzony w Luksemburgu lub zastosowały wyłączenia *de minimis* zgodnie z zaleceniem D zalecenia ERRS/2015/2. Powiadomienie takie należy przekazać nie później niż miesiąc po przyjęciu środka zapewniającego wzajemność, z wykorzystaniem odpowiedniego wzoru opublikowanego na stronie internetowej ERRS. ERRS będzie publikować powiadomienia na swojej stronie internetowej, informując w ten sposób opinię publiczną o krajowych decyzjach o zapewnieniu wzajemności. Publikacja taka będzie obejmować wszelkie wyłączenia wprowadzone przez odwzajemniające państwa członkowskie oraz ich zobowiązanie do monitorowania przypadków przenoszenia działalności i podejmowania działań w razie potrzeby.
7. Państwom członkowskim zaleca się odwzajemnienie danego środka w terminie trzech miesięcy od daty opublikowania niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

8. Uzupełnieniem tego środka są dwa progi istotności determinujące potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez odwzajemniające państwa członkowskie: progi istotności właściwy dla kraju i próg istotności właściwy dla instytucji. Próg istotności właściwy dla kraju dla wszystkich transgranicznych kredytów hipotecznych dla Luksemburga wynosi 350 mln EUR, co odpowiada około 1 % łącznego krajowego rynku mieszkaniowych kredytów hipotecznych w grudniu 2020 r. Próg istotności właściwy dla instytucji dla wszystkich transgranicznych kredytów hipotecznych dla Luksemburga wynosi 35 mln EUR, co odpowiada około 0,1 % łącznego krajowego rynku mieszkaniowych kredytów hipotecznych w Luksemburgu w grudniu 2020 r. Wzajemność jest wymagana wyłącznie w przypadku przekroczenia zarówno progu właściwego dla kraju, jak i progu właściwego dla instytucji.

Holandia:

Minimalna średnia waga ryzyka stosowana przez instytucje kredytowe stosujące metodę IRB w odniesieniu do ich portfeli ekspozycji wobec osób fizycznych zabezpieczonych nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Holandii. Dla każdej poszczególnej pozycji ekspozycji objętej zakresem środka przypisuje się wagę ryzyka równą 12 % części kredytu, która nie przekracza 55 % wartości rynkowej nieruchomości służącej zabezpieczeniu kredytu, a pozostałej części kredytu przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 45 %. Minimalna średnia waga ryzyka portfela to ważona ekspozycją średnia waga ryzyka poszczególnych kredytów.

I. Opis środka

1. Środek stosowany przez Holandię zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 nakłada minimalną średnią wagę ryzyka dla utrzymywanego przez instytucje kredytowe stosujące metodę IRB portfela ekspozycji wobec osób fizycznych, które są zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych zlokalizowanych w Holandii. Środek ten nie ma zastosowania do kredytów objętych krajowym systemem gwarancji kredytów hipotecznych.
2. Minimalną średnią wagę ryzyka oblicza się w następujący sposób:
 - (a) Dla każdej poszczególnej pozycji ekspozycji objętej zakresem środka przypisuje się wagę ryzyka równą 12 % części kredytu, która nie przekracza 55 % wartości rynkowej nieruchomości służącej zabezpieczeniu kredytu, a pozostałej części kredytu przypisuje się wagę ryzyka w wysokości 45 %. Wskaźnik LTV, który ma być stosowany w tym obliczeniu, należy określić zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami rozporządzenia (UE) nr 575/2013.
 - (b) Minimalna średnia waga ryzyka portfela to ważona ekspozycją średnia waga ryzyka poszczególnych kredytów, obliczona w sposób wyjaśniony powyżej. Poszczególne kredyty wyłączone ze środka nie są uwzględniane przy obliczaniu minimalnej średniej wagi ryzyka.
3. Środek ten nie zastępuje istniejących wymogów kapitałowych określonych w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013 i z niego wynikających. Banki, do których ma zastosowanie środek, muszą obliczyć średnią wagę ryzyka części portfela kredytów hipotecznych objętej tym środkiem na podstawie zarówno zwykłych mających zastosowanie przepisów zawartych w rozporządzeniu (UE) nr 575/2013, jak i przy zastosowaniu metody określonej w tym środku. Obliczając swoje wymogi kapitałowe, muszą one następnie zastosować wyższą z dwóch średnich wag ryzyka.

II. Wzajemność

4. Zaleca się, aby właściwe organy zapewniły wzajemność środka wprowadzonego w Holandii, stosując go do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia wydanego w danym państwie stosujących metodę IRB, które posiadają ekspozycje wobec osób fizycznych zabezpieczone nieruchomościami mieszkalnymi zlokalizowanymi w Holandii, ponieważ ich sektor bankowy może, za sprawą ich oddziałów, być lub stać się bezpośrednio lub pośrednio narażony na ryzyko systemowe na holenderskim rynku mieszkaniowym.
5. Zgodnie z zaleceniem C(2) odpowiednim organom zaleca się stosowanie tego samego środka, co środek wdrożony w Holandii przez organ aktywny, w terminie określonym w zaleceniu C(3).
6. W przypadku gdy taki sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, by odpowiednie organy stosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej mające najbardziej zbliżony efekt do opisanego powyżej środka, co do którego zaleca się wzajemność, w tym poprzez przyjęcie środków i kompetencji nadzorczych określonych w tytule VII rozdział 2 sekcja IV dyrektywy 2013/36/UE. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

7. Uzupełnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek. Instytucje mogą być wyłączone ze stosowania minimalnej średniej wagi ryzyka dla portfela instytucji kredytowych stosujących metodę IRB w odniesieniu do ekspozycji wobec osób fizycznych zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych zlokalizowanych w Holandii, jeżeli wartość ta nie przekracza 5 mld EUR. Kredyty objęte krajowym systemem gwarancji kredytów hipotecznych nie będą uwzględniane przy obliczaniu progu istotności.
8. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 5 mld EUR stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecany próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.

Norwegia:

- wskaźnik bufora ryzyka systemowego w wysokości 4,5 % dla ekspozycji w Norwegii, stosowany zgodnie z art. 133 dyrektywy 2013/36/UE mającej zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 1 stycznia 2020 r. zgodnie z warunkami Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanego dalej »Porozumieniem EOG«) (zwanego dalej »dyrektywą CRD mającą zastosowanie do Norwegii 1 stycznia 2020 r.«) do wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii;
- wartość minimalna średniej wagi ryzyka w wysokości 20 % dla ekspozycji z tytułu nieruchomościami mieszkalnymi w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 mającego zastosowanie do Norwegii i w Norwegii w dniu 1 stycznia 2020 r. zgodnie z warunkami Porozumienia EOG (zwanego dalej »rozporządzeniem CRR mającym zastosowanie w Norwegii 1 stycznia 2020 r.«) w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę ratingów wewnętrznych (IRB) do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- wartość minimalna średniej wagi ryzyka w wysokości 35 % dla ekspozycji z tytułu nieruchomościami komercyjnymi w Norwegii, stosowana zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie w Norwegii 1 stycznia 2020 r. w odniesieniu do instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii i stosują metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

I. Opis środków

1. Z dniem 31 grudnia 2020 r. Finansdepartementet (norweskie ministerstwo finansów) wprowadził trzy środki, mianowicie: (i) wymóg bufora ryzyka systemowego dla ekspozycji w Norwegii zgodnie z art. 133 dyrektywy CRD mającej zastosowanie do Norwegii 1 stycznia 2020 r.; (ii) wartość minimalną średniej wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych w Norwegii, zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie do Norwegii 1 stycznia 2020 r.; oraz (iii) wartość minimalną średniej wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości komercyjnych w Norwegii, zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia CRR mającego zastosowanie do Norwegii 1 stycznia 2020 r.

2. Wskaźnik bufora ryzyka systemowego ustala się na 4,5 % i ma on zastosowanie do ekspozycji krajowych wszystkich instytucji kredytowych, które uzyskały zezwolenie w Norwegii. Jednakże dla instytucji kredytowych, które nie stosują zaawansowanej metody IRB, wskaźnik bufora ryzyka systemowego mający zastosowanie do wszystkich ekspozycji ustala się na 3 % do dnia 31 grudnia 2022 r.; po tej dacie wskaźnik bufora ryzyka systemowego mający zastosowanie do ekspozycji krajowych ustala się na 4,5 %.
3. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych jest dolnym progiem średniej wagi ryzyka właściwym dla danej instytucji dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych w Norwegii, mającym zastosowanie do instytucji kredytowych stosujących metodę IRB. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych dotyczy średniej wagi ryzyka ważonej ekspozycją w portfelu nieruchomości mieszkalnych. Norweskie ekspozycje z tytułu nieruchomości mieszkalnych należy rozumieć jako ekspozycje detaliczne zabezpieczone nieruchomościami w Norwegii.
4. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości komercyjnych jest dolnym progiem średniej wagi ryzyka właściwym dla danej instytucji dla ekspozycji z tytułu nieruchomości komercyjnych w Norwegii, mającym zastosowanie do instytucji kredytowych stosujących metodę IRB. Wartość minimalna wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych dotyczy średniej wagi ryzyka ważonej ekspozycją w portfelu nieruchomości komercyjnych. Norweskie ekspozycje z tytułu nieruchomości komercyjnych należy rozumieć jako ekspozycje wobec przedsiębiorstw, zabezpieczone nieruchomościami w Norwegii.

II. Wzajemność

5. Zaleca się, aby właściwe organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do środków wprowadzonych w Norwegii dla ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii zgodnie z art. 134 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE i art. 458 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013. Zaleca się, aby właściwe organy zapewniły wzajemność w odniesieniu do wskaźnika bufora ryzyka systemowego w ciągu 18 miesięcy od opublikowania niniejszego zalecenia w brzmieniu zmienionym zaleceniem Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2021/3 (****) w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, o ile pkt 7 poniżej nie stanowi inaczej. Wzajemność w odniesieniu do wartości minimalnych średniej wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych w Norwegii należy zapewnić w ramach standardowego trzymiesięcznego okresu przejściowego przewidzianego w zaleceniu ERRS/2015/2.
6. W przypadku gdy w danej jurysdykcji nie są dostępne te same środki polityki makroostrożnościowej zgodnie z zaleceniem C(2), zaleca się, aby odpowiednie organy, po konsultacji z ERRS, zastosowały dostępne w ich jurysdykcjach środki polityki makroostrożnościowej o najbardziej zbliżonym skutku w stosunku do środków, o których mowa powyżej, co do których zaleca się wzajemność. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły równoważne środki dotyczące wzajemności w odniesieniu do wartości minimalnych średniej wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych - w terminie 12 miesięcy oraz w odniesieniu do wzajemności wskaźnika bufora ryzyka systemowego - w terminie 18 miesięcy od opublikowania niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, chyba że ust. 7 poniżej stanowi inaczej w odniesieniu do bufora ryzyka systemowego.
7. Do czasu rozpoczęcia stosowania dyrektywy (UE) 2019/878 do Norwegii i w Norwegii zgodnie z warunkami Porozumienia EOG właściwe organy mogą odwzajemniać norweski środek bufora ryzyka systemowego w sposób i na poziomie uwzględniającym nakładanie się wymogów kapitałowych mających zastosowanie w ich państwie członkowskim i w Norwegii lub różnice w tych wymogach, pod warunkiem przestrzegania następujących zasad:
 - (a) zakres ryzyka: odpowiednie organy powinny zapewnić ograniczanie w adekwatny sposób ryzyka systemowego, którego dotyczy środek wprowadzony w Norwegii;
 - (b) unikanie arbitrażu regulacyjnego i zapewnienie równych warunków działania: odpowiednie ograniczyć do minimum możliwość przenoszenia działalności i arbitrażu regulacyjnego oraz w razie potrzeby szybko zlikwidować wszelkie luki regulacyjne; odpowiednie organy powinny zapewnić równe warunki działania dla instytucji kredytowych.

Niniejszy punkt nie ma zastosowania do wartości minimalnych średniej wagi ryzyka dla ekspozycji z tytułu nieruchomości mieszkalnych i komercyjnych.

III. Próg istotności

8. Uzupełnieniem tych środków są właściwe dla instytucji progi istotności ekspozycji zlokalizowanych w Norwegii determinujące potencjalne stosowanie zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek w następujący sposób:

- (a) w przypadku wskaźnika bufora ryzyka systemowego próg istotności ustalono na kwotę ekspozycji ważonej ryzykiem w wysokości 32 mld NOK, co odpowiada około 1 % łącznej kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem instytucji kredytowych w Norwegii;
 - (b) w przypadku wartość minimalnej wagi ryzyka dla nieruchomości mieszkalnych próg istotności ustalono na poziomie kredytów brutto w wysokości 32,3 mld NOK, co odpowiada około 1 % zabezpieczonych kredytów brutto na nieruchomości mieszkalne na rzecz klientów norweskich;
 - (c) w przypadku wartość minimalnej wagi ryzyka dla nieruchomości komercyjnych próg istotności ustalono na poziomie kredytów brutto w wysokości 7,6 mld NOK, co odpowiada około 1 % zabezpieczonych kredytów brutto na nieruchomości komercyjne na rzecz klientów norweskich.
9. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 odpowiednie organy danego państwa członkowskiego mogą objąć zwolnieniem instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia w danym państwie członkowskim, posiadające ekspozycje zlokalizowane w Norwegii, które nie przekraczają progu istotności. Uznaje się, że ekspozycje nie przekraczają progu istotności, jeżeli znajdują się poniżej progów istotności właściwych dla instytucji określonych w ust. 8 powyżej. Stosując progi istotności, odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji oraz zaleca się, aby stosowały środki stosowane przez Norwęgę w stosunku do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia w danym państwie członkowskim uprzednio objętych zwolnieniem w przypadku przekroczenia progów istotności określonych w ust. 8 powyżej.
 10. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 progi istotności, o których mowa w pkt 8, są zalecanymi maksymalnymi progami. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecane progi, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższe wartości progowe dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danych środków bez stosowania progów istotności.
 11. Jeżeli w danym państwie członkowskim nie ma instytucji kredytowych posiadających istotne ekspozycje w Norwegii, odpowiednie organy takiego państwa członkowskiego mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środków wprowadzonych w Norwegii. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Norwęgę, gdy któraś z instytucji kredytowych przekroczy odpowiednie progi istotności.

Szwecja

Właściwa dla instytucji kredytowych wartość minimalna ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowana do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujących metodę IRB do obliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych.

I. Opis środka

1. Środek stosowany przez Szwecję zgodnie z art. 458 ust. 2 lit. d) ppkt (vi) rozporządzenia (UE) nr 575/2013 i nałożony na instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w Szwecji i stosujące metodę IRB stanowi właściwą dla instytucji kredytowych wartość minimalną ważonej ekspozycją średniej wagi ryzyka na poziomie 25 % stosowaną do portfela detalicznych ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji.
2. Średnia ważona ekspozycją jest średnią wag ryzyka poszczególnych ekspozycji obliczoną zgodnie z art. 154 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 ważoną odpowiednią wartością ekspozycji.

II. Wzajemność

3. Zgodnie z art. 458 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 zaleca się, aby odpowiednie organy zainteresowanych państw członkowskich odwzajemniły środek stosowany przez Szwecję poprzez zastosowanie go do zlokalizowanych w Szwecji oddziałów instytucji kredytowych stosujących metodę IRB, które działają na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim, w terminie określonym w zaleceniu C(3).
4. Zaleca się, aby odpowiednie organy odwzajemniły środek stosowany przez Szwecję, stosując go do instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim stosujących metodę IRB, które posiadają bezpośrednie ekspozycje detaliczne wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach. Zgodnie z zaleceniem C(2) odpowiednim organom zaleca się stosowanie tego samego środka, co środek wdrożony w Szwecji przez organ aktywujący, w terminie określonym w zaleceniu C(3).

5. W przypadku gdy ten sam środek polityki makroostrożnościowej nie jest dostępny w danej jurysdykcji, zaleca się, aby odpowiednie organy, po konsultacji z ERRS, zastosowały środek polityki makroostrożnościowej dostępny w ich jurysdykcji o najbardziej zbliżonym skutku w stosunku do środka, o którym mowa powyżej, co do którego zaleca się wzajemność. Zaleca się, aby odpowiednie organy przyjęły zbliżony środek nie później niż cztery miesiące po opublikowaniu niniejszego zalecenia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

III. Próg istotności

6. Uzupelnieniem tego środka jest właściwy dla instytucji próg istotności w wysokości 5 mld SEK, mający na celu sterowanie potencjalnym stosowaniem zasady *de minimis* przez odpowiednie organy odwzajemniające środek.
7. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 odpowiednie organy danego państwa członkowskiego mogą objąć zwolnieniem instytucje kredytowe działające na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim, które stosują metodę IRB i posiadają nieistotne ekspozycje detaliczne wobec dłużników będącymi rezydentami w Szwecji zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach, których wartość nie przekracza progu istotności wynoszącego 5 mld SEK. Stosując próg istotności, odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji oraz powinny stosować środek stosowany przez Szwecję w stosunku do poszczególnych instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w danym państwie członkowskim uprzednio objętych zwolnieniem w przypadku przekroczenia progu istotności w wysokości 5 mld SEK.
8. W przypadku braku instytucji kredytowych działających na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności w zainteresowanych państwach członkowskich, których oddziały są zlokalizowane w Szwecji lub które mają bezpośrednie ekspozycje detaliczne wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach, które stosują metodę IRB i które posiadają ekspozycje detaliczne w wysokości przynajmniej 5 mld SEK wobec dłużników będących rezydentami w Szwecji zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach, odpowiednie organy zainteresowanych państw członkowskich mogą, zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2, podjąć decyzję o nieodwzajemnianiu środka stosowanego przez Szwecję. W takim przypadku odpowiednie organy powinny monitorować istotność ekspozycji, przy czym zaleca się, aby odwzajemniły środek stosowany przez Szwecję, gdy któraś z instytucji kredytowych stosujących metodę IRB przekroczy próg 5 mld SEK.
9. Zgodnie z sekcją 2.2.1 zalecenia ERRS/2015/2 próg istotności w wysokości 5 mld SEK stanowi zalecany próg maksymalny. Odpowiednie organy przyjmujące środki wzajemne mogą zatem, zamiast stosować zalecony próg, ustanowić, w odpowiednich przypadkach, niższą wartość progową dla swojej jurysdykcji lub zapewnić wzajemność w odniesieniu do danego środka bez stosowania progu istotności.”

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 174 z 26.6.2013, s. 1).

(**) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Dz.U. L 191 z 28.6.2014, s. 1).

(***) *Recommandation du comité du risque systémique du 9 novembre 2020 relative aux crédits portant sur des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg (CRS/2020/005)*.

(****) *CSSF Regulation N.20-08 du 3 décembre 2020 fixant des conditions pour l'octroi de crédits relatifs à des biens immobiliers à usage résidentiel situés sur le territoire du Luxembourg*.

(*****) Zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego ERRS/2021/3 z dnia 30 kwietnia 2021 r. zmieniające zalecenie ERRS/2015/2 w sprawie oceny skutków transgranicznych oraz dobrowolnej wzajemności środków polityki makroostrożnościowej (Dz.U. C 222 z 11.6.2021, s. 1).